Yargıtay CGK E.2024/491 K.2026/443 (01.07.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/491 E. , 2026/443 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 6. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi TARİHİ : 20.10.2021

SAYISI : 373-1961

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Suça sürüklenen çocuğun mağdur ...'e karşı nitelikli yağma suçundan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 149/1-a-b, 150/2 ve 31/3. maddeleri uyarınca 5 yıl 4 ay hapis; mağdur ...'ya karşı teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan TCK'nın 149/1-a-b, 35/2 ve 31/3. maddeleri uyarınca 4 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına; TCK'nın 63. maddesi uyarınca mahsuba ilişkin Kastamonu Ağır Ceza Mahkemesince verilen 20.12.2018 tarihli ve 200-474 sayılı hükümlerin, suça sürüklenen çocuk müdafii ve Cumhuriyet savcısı tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 15. Ceza Dairesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda 20.10.2021 tarih ve 373-1961 sayı ile; suça sürüklenen çocuğun mağdur ...'e karşı nitelikli yağma suçundan TCK'nın 149/1-a-b, 31/3 ve 62/1. maddeleri uyarınca 6 yıl 8 ay hapis; mağdur ...'ya karşı teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan TCK'nın 149/1-a-b, 35/2, 31/3 ve 62. maddeleri uyarınca 3 yıl 4 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına; TCK'nın 63. maddesi uyarınca mahsuba ilişkin kurulan hükümlerin suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 6. Ceza Dairesince 10.06.2024 tarih, 13827-7386 sayı ve oy çokluğu ile; "...Suça sürüklenen çocuğun mağdurların tümüne yönelik gerçekleşen eyleminin bir bütün halinde tek yağma suçunu oluşturması nedeniyle mağdur ...'ye yönelik nitelikli yağmaya teşebbüs suçundan kesin nitelikte verilen mahkumiyete ilişkin kesin nitelikteki karar kaldırılarak yapılan incelemede; suçun işlendiği tarihte ... yaş grubunda bulunan suça sürüklenen çocuk hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 35 inci maddesine göre sosyal inceleme raporu alınmadan veya aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre bu yönde inceleme yaptırılmamasının gerekçesi kararda gösterilmeden hüküm kurulmak suretiyle anılan Kanun'a aykırı davranılması hukuka aykırı bulunmuştur. Kabule göre de; ...Suça sürüklenen çocuk hakkında yağma suçundan hüküm kurulması sırasında değer azlığı nedeniyle 5237 sayılı Kanun'un 150 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca indirim yapılması gerektiğinin gözetilmemesi," isabetsizliklerinden bozulmasına karar verilmiştir.

Daire Üyesi ... ise; "....Dairenin, mağdur ...'ye karşı nitelikli yağmaya teşebbüs suçundan Bölge Adliye Mahkemesi ceza dairesinin kesin nitelikteki mahkûmiyete ilişkin hükmünün kaldırarak inceleme yapabileceği yönündeki çoğunluk görüşüne katılmıyorum." şeklinde karşı oy kullanmıştır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 17.07.2024 tarih ve 196 sayı ile; "...Suça sürüklenen çocuk ...'ın mağdur ...'ye yönelik eylemi nedeniyle; Kastamonu Ağır Ceza Mahkemesinin 20.12.2018 gün ve 2017/200 Esas ve 2018/474 Karar sayılı kararı ile 'nitelikli yağma' suçundan TCK'nın 149/1-a,b, 31/3, 35/2. maddeleri uyarınca 4 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, dosyanın istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 15. Ceza Dairesinin 20.10.2021 gün ve 2019/373 Esas,

2021/1961 Karar sayılı kararı ile mağdur ...'ye yönelik ‘nitelikli yağmaya teşebbüs’ suçundan kurulan mahkumiyet hükmünün kaldırılarak TCK'nun 149/1-a-b, 35/2, 31/3, 62. maddeleri uyarınca 3 yıl 4 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına CMK'nın 286/2. maddesi gereğince kesin olmak üzere karar verildiği, suça sürüklenen çocuk müdafiinin her iki mağdura yönelik mahkumiyet hükmünü temyiz etmesi karsısında; Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 15. Ceza Dairesi'nin 06.12.2021 gün ve 2019/373 Esas, 2021/1961 Karar sayılı ek kararı ile mağdur ...'ye yönelik ‘nitelikli yağma’ suçundan verilen hükmün temyiz kanun yoluna başvurulamaz nitelikteki kararlardan olduğunun anlaşılması karşısında, temyiz isteminin CMK'nın 286. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi ve aynı Kanun’un 296. maddesinin 1. fıkrası uyarınca reddine karar verildiği, bu kararın suça sürüklenen çocuk müdafine 12.12.2021 tarihinde tebliğ edilmesine rağmen suça sürüklenen çocuk müdafinin bu hükmü temyiz etmediği, Yüksek Ceza Dairesinin CMUK'nun 286/2-a maddesi uyarınca kesin olan mağdur ...'ye yönelik hükmü kaldırıp bozma yapamayacağı," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 6. Ceza Dairesince 16.09.2024 tarih ve 4012-9025 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Bölge Adliye Mahkemesince suça sürüklenen çocuk hakkında nitelikli yağma suçundan mağdur ...’e karşı temyize tabi; mağdur ...’ya karşı ise CMK’nın 286/2-b maddesi kapsamında kesin nitelikte hükümler kurulduğu, söz konusu hükümlerin sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince mağdur ...’ya yönelik kurulan mahkûmiyet hükmünün kesin nitelikte olması nedeniyle temyiz isteminin reddine dair ek karar verildiği, ancak bu ek kararın temyiz edilmediği olayda; Özel Dairenin, mağdurlara yönelik eylemin bir bütün hâlinde tek yağma suçunu oluşturduğundan bahisle mağdur ...’ya yönelik kurulan hükmü de incelemesinin mümkün olup olmadığının belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

Kastamonu Ağır Ceza Mahkemesince 20.12.2018 tarih ve 200-474 sayı ile; suça sürüklenen çocuğun mağdur ...'e karşı nitelikli yağma suçundan TCK'nın 149/1-a-b, 150/2 ve 31/3. maddeleri uyarınca 5 yıl 4 ay hapis; mağdur ...'ya karşı teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan ise TCK'nın 149/1-a-b, 35/2 ve 31/3. maddeleri uyarınca 4 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği,

Hükümlerin suça sürüklenen çocuk müdafii ve Cumhuriyet savcısı tarafından istinaf edilmesi üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 15. Ceza Dairesince 20.10.2021 tarih ve 373-1961 sayı ile; duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda önceki hükümlerin kaldırılmasına, suça sürüklenen çocuğun mağdur ...'e karşı nitelikli yağma suçundan TCK'nın 149/1-a-b, 31/3 ve 62/1. maddeleri uyarınca 6 yıl 8 ay hapis; mağdur ...'ya karşı teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan ise TCK'nın 149/1-a-b, 35/2, 31/3 ve 62. maddeleri uyarınca 3 yıl 4 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği,

Bu hükümlerin sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 15. Ceza Dairesi 06.12.2021 tarihli ve 373-1961 sayılı ek karar ile; mağdur ...'ya yönelik teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan verilen hükme ilişkin temyiz isteminin CMK'nın 286. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi ve aynı Kanun'un 296. maddesinin 1. fıkrası uyarınca reddine karar verildiği, bu kararın suça sürüklenen çocuk müdafiine tebliğ edilmesine rağmen müdafiinin temyiz yoluna başvurmadığı,

Özel Dairece suça sürüklenen çocuğun mağdurlara yönelik gerçekleşen eyleminin bir bütün hâlinde tek yağma suçunu oluşturduğundan bahisle mağdur ...'ya yönelik teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan kurulan mahkûmiyete ilişkin kesin nitelikteki karar da kaldırılarak yapılan incelemede; her iki hükmün de bozulmasına karar verildiği,

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle birlikte, ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı olağan kanun yolu olarak CMK'nın 272. maddesi uyarınca istinaf yoluna, istinaf üzerine verilen bölge adliyesi mahkemesi hükümlerine karşı olağan kanun yolu olarak da CMK'nın 286. maddesi uyarınca temyiz yoluna başvurulabilecektir. Kural bu olmakla birlikte, ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlerden hangilerine karşı istinaf yoluna başvurulamayacağı CMK'nın 272. maddesinin üçüncü fıkrasında, istinaf üzerine bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen hükümlerden hangilerine karşı temyiz yoluna başvurulamayacağı da CMK'nın 286. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında sayılmak suretiyle kuralın istisnaları gösterilmiştir.

CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; "İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlî para cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine dair bölge adliye mahkemesi kararları," (b) bendine göre de; "lk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmayan bölge adliye mahkemesi kararları" kesindir. Temyiz edilemez. Bu kararların hukuka aykırı olduğu düşüncesi hasıl olur ise başvurulacak kanun yolu, CMK'nın 308/A maddesinde düzenlenen Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığının itirazıdır.

Maamafih, uygulamada bazen ilk derece mahkemelerince hukuki anlamda tek fiilin, mümkün olmadığı halde vasfen ikiye bölünerek iki ayrı hüküm kurulduğu, bu hükümlerden birinin kanun yoluna baş vurulmadan ya da CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında istinaf incelemesi ile kesinleştiği görülmektedir. Keza yek diğeri ile araç/öncü suç olması ya da sıkı bağlantı bulunması nedeniyle birlikte görülen farklı suçlara ilişkin hükümlerin bir kısmının benzer sebeplerle temyiz incelemesinden önce kesinleştiği de vakıadır. Bu durumun kimileyin mağduriyetlere kimileyin de hak edilmeyen avantajlara sebep olduğu tecrübe edilegelmektedir.

Nitekim, Anayasa Mahkemesi ikinci durumla ilgili verdiği 27.01.2026 tarihli ve 39936 sayılı kararında; ceza davasında bağlantılı suçlardan birine ilişkin temyiz incelemesi devam ederken diğer suçtan kurulan hükmün istinaf aşamasında kesinleşmesi ve kesinleşen hüküm yönünden infaz aşamasına geçilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının (İHAS madde 6) ihlal edilip edilmediğini değerlendirmiş, sonuç olarak başvurucunun hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ancak aralarında yakın ilişki veya bağlantı bulunan suçların temyiz incelemesinin birlikte yapılmasının gerekli olup olmadığı noktasında kanunun istinaf merciine herhangi bir değerlendirme yapma imkanı vermediğine değinerek kanuni düzenlemedeki soruna işaret etmiştir.

Sorunun kanuni düzenlemelere taalluk ettiğinde şüphe yoktur. Ancak, hukuk devletinin temel unsurlarından biri olarak hukuk güvenliği, toplum düzeni ve barışı için zorunlu olsa da son çare olarak başvurulması gereken yargılama/cezalandırma tehdidi altında sürekli olarak kalmamayı emreder.(AİHS Ek 7 Numaralı Protokol m. 4/1) Aynı güvenceler yargılamanın diğer muhatapları için de geçerlidir. Bu nedenle hukuk düzenleri, kesin hükmün otoritesini-hukuki kesinliği koruyagelmektedir.

Temyiz yargılaması, usulüne uygun olarak açılmış bir temyiz davası üzerine icra olunur ve yargılama sonunda hukuki sorun; tarafların tamamı hakkında, bir seferde, def'aten ve nihai olarak çözülür. Zira, hukuk istikrar ve güvenliği, öngörülebilirlik ve yargı mercilerinin itibarı, aynı olaya ilişkin çelişkili kararlar vermemekle de doğrudan ilgilidir. Bu nedenle temyiz kanun yoluna başvuru hakkı bulunanların tamamının, kararı tefhim veya tebliğ yoluyla öğrenmelerinin sağlanması kanuni bir zorunluluktur. (CMK madde 35) (CGK 12.12.1994 tarih ve 317-3 38... .6.1997 tarih ve 195-185 sayı)

Bununla birlikte, davasız yargılama olmaz (ne procedat judex ex officio). Kanunun tanıdığı istisnalar dışında mahkeme re'sen harekete geçemez. Bu kadim ve temel ilke göz ardı edilerek usulüne uygun şekilde açılmış bir temyiz davası bulunmadığı halde, verildiği anda kesin (CMK madde 272/3) olan veya kanun yoluna müracaat edilmemesi nedeniyle ya da istinaf incelemesi ile kesinleşen hükümlerin re'sen temyiz incelemesine tabi tutulmaları mümkün değildir. Sorunun, hukuka aykırı olduğu halde kesinleştiği düşünülen hükümlerin, yine kanunun öngördüğü yol ve yöntemlerle (CMK madde 308/A, 309) ortadan kaldırılmasına tevessül edilerek çözülmesi gerektiği kabul edilmelidir.

Ceza yargılamasında kanun yolu, tarafların istemlerine göre değil, yasanın sistematiği ve normları dikkate alınarak belirlenmelidir. Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı başvurulabilecek kanun yolu CMK'nın 308/A maddesinde açıkça itiraz olarak belirtilmiş olmakla, Kanun'un öngörmediği bir istisnayı yargı kararları ile oluşturmak, suçun niteliği veya sübuta yönelik başvuruların, kanun yolunu temyiz olarak değiştireceğini kabul etmek olanaksızdır.

Yüksek Ceza Genel Kurulunun 02.07.2025 tarihli ve 237-318 sayılı kararında da aynı sonuca ulaşılmıştır.

B. Hukuki Değerlendirme

Bölge Adliye Mahkemesince mağdur ...'ya karşı teşebbüs aşamasında kalan nitelikli yağma suçundan kurulan mahkûmiyet hükmüne ilişkin kararın kesin nitelikte olması, bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolunun CMK'nın 308/A maddesinde itiraz olarak düzenlenmiş bulunması ve söz konusu hükmün suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince temyiz isteminin reddine dair ek karar verilmesine rağmen bu ek kararın temyiz edilmemesi karşısında; söz konusu mahkûmiyet hükmüne ilişkin kararın Özel Dairece incelenemeyeceği, suça sürüklenen çocuğun eylemlerinin kül hâlinde tek bir yağma suçunu oluşturduğu hâlde iki ayrı hüküm kurulduğu tespitinin eleştiri konusu yapılabileceği kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan iki Ceza Genel Kurulu Üyesi; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 6. Ceza Dairesinin bozma kararının, münhasıran mağdur ...'ya ilişkin kısmının kaldırılması gerekmekte ise de; gerek bozma kararında gerekse genel kurula gönderme kararında, kaldırılan mağdur ...'ya ilişkin fiil ile diğer mahkûmiyet hükmünün kül hâlinde temyiz incelemesine tabi tutulduğunun belirtilmesi ve anlaşılması karşısında, sorunun hükmün tamamına sirayet etmesi ve mağdur ...'ya ilişkin hükmün kaldırılması hâlinin, temyize konu suç yönünden sonuca müessir olup olmadığına ilişkin takdir ve

değerlendirmenin Özel Daireye ait olması nedeniyle Yargıtay 6. Ceza Dairesinin 10.06.2024 tarihli ve 13827-7386 sayılı bozma kararının KALDIRILMASINA,

3- Mağdur ...'ya ilişkin kurulan hükme yönelik Özel Dairece inceleme yapılamayacağı sonucuna ulaşılması karşısında, mağdur ...'ya ilişkin kurulan hüküm göz önünde bulundurulmaksızın nitelikli yağma suçu yönünden yeniden değerlendirme yapılmak üzere dosyanın, Yargıtay 6. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 01.07.2026 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.